

dat hij zich geen vriend van de Nieuwe-Gidsbeweging betoonde. Inderdaad. Meer dan eens rept Ten Brink — en eigenlijk ook niet ten onrechte — van de zelfoverschatting der Tachtigers; eenmaal spreekt hij, met minder recht, als zijn meening uit dat zij vrijwel onleesbaar schrijven. Hij zegt elders dat zij het intellectueele bestanddeel der kunst verwaarloozen. Eenige malen verweert hij zich met schimpscheuten tegen de aanvallen van Van Deyssel; hij deinst niet terug voor de — nogal zotte — bewering dat deze vooral gelezen wordt „door recruten van het regiment grenadiers en jagers” (1891, II). Als medewerkster aanvaardt hij Jo van Sloten (de vrouw van Justus van Maurik), die in de *Groene de Nieuwe-Gidsers* had aangevallen; en in een zijner recensies prijst hij haar werk, dat trouwens niet geheel zonder qualiteiten is. Met overtuiging, weliswaar, gaat Ten Brink mee met diegenen onder

de Tachtigers, die aanhangers van het naturalisme waren gebleven. Het Fransche naturalisme, het Fransche realisme nog meer, is datgene wat Ten Brink boven iedere andere kunstrichting verkiest. Evenals de betrokken Fransche schrijvers, betoogt hij bij iedere gelegenheid dat het gros van het publiek een fout begaat, wanneer het in romans z.g. „sympathieke” personages wenscht aan te treffen. De wereldbeschouwing dier Fransche auteurs is ook de zijne; hij is een bewonderaar van de moderne wetenschap en hij spot met ieder wondergeloof. Geheel in hun geest zijn Ten Brink's opmerkingen dat didactische bedoelingen het kunstwerk onvermijdelijk bederven, dat naturalisme in het geheel niet — zooals te dikwijls beweerd wordt — noodzakelijk tot pornographie voert, en zoo meer. Moest dit alles den aan het naturalisme trouw geblevenen onder de mannen van Tachtig, b.v. een Netscher, een Coenen (schrijvers die hij van zijn kant trouwens prijst, evenals den Indischen naturalist Maurits), als

Louis Couperus. Medewerker.

Naar een teekening door H. J. Haverman